

บทที่ 3

แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสะท้อน อัตลักษณ์จังหวัดกำแพงเพชร

จากการวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสะท้อนอัตลักษณ์จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งได้ผลการศึกษาจาก 5 โครงการ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 ทั้งนี้สามารถนำข้อเสนอแนะและผลการศึกษาจากโครงการดังกล่าวมาเป็นแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสะท้อนอัตลักษณ์จังหวัดกำแพงเพชร ตลอดจนข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปได้ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสะท้อนอัตลักษณ์จังหวัดกำแพงเพชร

การจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร

1. จังหวัดกำแพงเพชรควรมีการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคการศึกษา และภาคประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลข่าวสารทางด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชรเพิ่มมากขึ้น
2. ควรจัดให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยว และการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตลอดจนมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดกำแพงเพชร และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวมากขึ้น
3. ควรมีการพัฒนาเครือข่ายธุรกิจด้านการท่องเที่ยว และเชื่อมโยงธุรกิจด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งในทางปฏิบัติอาจใช้ธุรกิจเหล่านี้เป็นจุดประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

4. ควรมีการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคการศึกษา เพื่อสามารถผลิตและพัฒนาบุคลากรให้กับธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ทั้งด้านการพัฒนาทักษะฝีมือ และองค์ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาธุรกิจในระยะยาว

5. การปรับปรุงและการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์การพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร ก่อนการนำแผนกลยุทธ์นี้ไปดำเนินการอย่างจริงจัง อันอาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสภาพการณ์และเงื่อนไขต่าง ๆ อาจเปลี่ยนแปลงไปจากช่วงเวลาที่จัดทำแผนกลยุทธ์นี้ คณะผู้วิจัยเห็นควรว่า หน่วยงานผู้รับผิดชอบควรทำการทบทวนและปรับปรุงแผนกลยุทธ์นี้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ โดยสามารถยืดแนวทางการวิเคราะห์และขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์นี้เป็นแม่แบบได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังขององค์กรด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคการศึกษา และภาคประชาชน อันจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความเป็นผู้นำของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ซึ่งคณะผู้วิจัยเห็นควรว่าควรจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบาย กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณด้านการท่องเที่ยว

6. ในการนำแผนกลยุทธ์นี้ไปใช้จะประกอบด้วย 3 ภารกิจหลักคือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ การพัฒนาเครือข่ายธุรกิจด้านการท่องเที่ยว และการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยในส่วนของพัฒนาเครือข่ายธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ในระยะแรกควรพัฒนาไปสู่เครือข่ายการจัดการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยองค์กรภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคการศึกษา และภาคประชาชน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรอย่างยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ในระดับต่าง ๆ นั้นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ผ่านกระบวนการความร่วมมือของเครือข่ายการจัดการด้านการท่องเที่ยวดังกล่าว นอกจากนั้นเครือข่ายนี้ยังครอบคลุมการดำเนินการ การส่งเสริม การพัฒนา และการตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวภายในจังหวัดอีกด้วย

กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เมืองมรดกโลก

1. หน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลงานด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ควรนำกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชรไปพิจารณาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

2. อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ควรสร้างผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ไว้เสนอขายแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยเน้นให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมและเกิดความเพลิดเพลิน ประทับใจ แต่ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ความเป็นเมืองมรดกโลก

3. อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ควรพิจารณาจัดสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าของที่ระลึก ร้านอาหารที่ครบวงจร (one stop services) และได้มาตรฐานไว้บริการนักท่องเที่ยวบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชรเพื่อสร้างและกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรให้เพิ่มมากขึ้น

4. ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวควรพัฒนาความรู้เกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยวและมาตรฐานการบริการนักท่องเที่ยว และสร้างความร่วมมือกับบริษัทท่องเที่ยว มัคคุเทศก์เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวมายังอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เมืองมรดกโลก

1. จังหวัดกำแพงเพชรควรจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรที่ชัดเจนเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปฏิบัติด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรได้อีกทางหนึ่งด้วย

2. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรอย่างจริงจัง โดยเฉพาะศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬาควรเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานให้เกิดความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเข้ามาพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

3. กองอุทยานประวัติศาสตร์ซึ่งรับผิดชอบดูแลอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชรควรมีนโยบายบูรณะซ่อมแซม ปรับปรุง พัฒนาโบราณสถานแต่ละแห่งในอุทยานฯ ให้คงสภาพเดิม ปรับภูมิทัศน์ภายในอุทยานฯ ให้มีความร่มรื่นตลอดฤดูกาล

4. กรมศิลปากร โดยเฉพาะผู้ซึ่งรับผิดชอบดูแลอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการและชุมชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร อย่างยั่งยืน ซึ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้นต้องเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนท้องถิ่นให้สามารถจัดการการท่องเที่ยวของตนเองและได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว อันจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความหวงแหน และรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ตลอดไป นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐ ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานฯ เพื่อให้เกิดความพร้อมทุกด้านในการรองรับนักท่องเที่ยว

5. ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรหรือมัคคุเทศก์ในการบรรยายให้ข้อมูลทั้งภาคภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จากการสอบถามนักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้ ให้ข้อเสนอแนะว่าปัจจุบันอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร มีบุคลากรในการบรรยายข้อมูลจำนวนน้อยและมีเฉพาะบุคลากรที่บรรยายภาษาไทยเท่านั้น อนึ่งการใช้บุคลากรเป็นผู้บรรยายให้ข้อมูลจะทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและสนใจฟังมากกว่าการเปิดเทปหรือการอ่านจากป้ายข้อมูล และควรจัดบุคลากรหรือมัคคุเทศก์บรรยายให้ข้อมูล ณ โบราณสถานแต่ละแห่ง

6. ควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้บริการนักท่องเที่ยว เช่น ห้องสุขาที่สะอาดและกระจายอยู่ตามจุดต่าง ๆ ในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ศาลาพักผ่อนหย่อนใจ ป้ายบอกทิศทางเดินหรือแล่นรถอย่างชัดเจนและป้ายให้ข้อมูล ณ โบราณสถานแต่ละแห่งอย่างละเอียด และแผนที่อธิบายแหล่งที่ตั้งของอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เพื่อความสะดวกในการเที่ยวชม นอกจากนี้ภายในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ควรมีร้านขายสินค้าที่ระลึกซึ่งสินค้าของที่ระลึกนั้นควรสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นจังหวัดกำแพงเพชรและอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ด้วย เนื่องจากนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางไปท่องเที่ยวที่ใดแล้วก็อยากได้สิ่งของเป็นที่ระลึกในการมาเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยววนั้น รวมไปถึงเพิ่มจำนวนร้านอาหารและร้านขายเครื่องดื่มไว้บริการนักท่องเที่ยวด้วย เนื่องจากปัจจุบันภายในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร มีร้านขายเครื่องดื่มเพียงร้านเดียว และจากการสอบถามความต้องการของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย

และชาวต่างชาติมีความต้องการร้านอาหารและเครื่องดื่มไว้ให้บริการภายในหรือบริเวณรอบ ๆ อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

7. อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ไม่ควรอนุญาตให้นักท่องเที่ยวনারยนต์ส่วนตัวเข้ามาภายในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร แต่อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ควรจัดบริการรถไฟฟ้าหรือรถรางชมอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เหมือนกับอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย หรือศรีสัชนาลัย เพื่อลดมลภาวะด้านอากาศและการส่งเสียงดังทำลายบรรยากาศในการชมโบราณสถานและการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร อีกด้วย

8. เพิ่มกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ที่หลากหลาย และเหมาะกับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม จากการสอบถามความต้องการของนักท่องเที่ยวและการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ปัจจุบันรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ยังมีน้อยและไม่หลากหลาย รวมทั้งเป็นกิจกรรมที่ไม่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวอยากเที่ยวหรือท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เป็นระยะเวลานานเพิ่มขึ้นอีกด้วย ดังนั้น อุทยานฯ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย ชาวต่างชาติและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ เช่น กิจกรรมนั่งรถไฟฟ้า/รถรางชมอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร กิจกรรมนั่งเรือชมกำแพงเมืองเก่า จัดทำคู่มือ/เอกสารแนะนำเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวในขณะที่เที่ยวชม กิจกรรมนั่งช้างชมอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร จัดทำอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร มีชีวิตหรือการชมอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ช่วงกลางคืน จัดบริเวณที่ดอกบัวประพริบขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบและชมความสวยงามได้ จัดกิจกรรมการแสดง แสง เสียง ประวัติความเป็นมาของอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร และการจัดทำรูปจำลองของโบราณสถานและวัดต่าง ๆ ในอดีตเทียบกับของจริงในปัจจุบัน ณ โบราณสถาน/วัดนั้น ๆ

9. กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวควรเป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ด้วย อาทิเช่น กระบวนการตัดศิลาแลง การแสดงแสง เสียง ประวัติความเป็นมาของอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร และจังหวัดกำแพงเพชรอย่างยิ่งใหญ่ และตระการตา เป็นต้น

10. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ นักวิชาการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในอุทยาน

ประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ในอนาคต

11. ควรเชิญบริษัทนำเที่ยวต่าง ๆ มาเที่ยวชมและรับรู้ความยิ่งใหญ่และความทรงคุณค่าของอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร โดยจัดเป็นกิจกรรมในลักษณะจัดเป็น โปรแกรมนำเที่ยว ตัวอย่าง

บทบาทนาฏศิลป์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เมืองมรดกโลก

1. ในการจัดการแสดงนาฏศิลป์ ประกอบด้วย แสง เสียง ต้องได้รับความร่วมมือกับทุกหน่วยงานในจังหวัดและต้องวางแผนร่วมกัน บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเช่นจังหวัดกำแพงเพชร โดยผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด การท่องเที่ยวจังหวัด ศูนย์การท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร ส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนและทำการการท่องเที่ยวให้ชัดเจนและปฏิบัติตามแผนกำหนดไว้

2. ในการจัดการแสดงนาฏศิลป์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยเฉพาะการจัดการแสดงแสง เสียง ต้องกำหนดวันเวลาโดยยึดหลักธรรมชาติเป็นสำคัญต้องไม่ตรงกับฤดูฝนทำให้การจัดการแสดงลำบากและเกิดความยุ่งยากในการจัดการและเป็นอุปสรรคสำคัญมากในการใช้ แสงไฟ รวมถึงระบบไฟฟ้าซึ่งเป็นอันตรายสำหรับผู้จัดการแสดงและนักแสดงอีกด้วย

การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมแบบบูรณาการด้านอาชีพสำหรับการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เมืองมรดกโลก

1. วิทยากรในการฝึกอบรมหลักสูตรแบบบูรณาการด้านอาชีพสำหรับการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ควรศึกษารายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรม และควรมีการเพิ่มเติมข้อมูลที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงไป เช่น นโยบายด้านการท่องเที่ยว ความรู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เป็นต้น

2. ควรนำหลักสูตรการฝึกอบรมแบบบูรณาการด้านอาชีพสำหรับการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เมืองมรดกโลก ไปอบรมให้กับบุคลากรที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งนี้อาจมีการสำรวจความต้องการ

ฝึกอบรม เนื้อหาที่ต้องการฝึกอบรม วันเวลา ที่ต้องการฝึกอบรม ฯลฯ ก่อนจัดการอบรม เนื่องจากหลักสูตรการฝึกอบรมมี 4 หน่วย ซึ่งบุคคลบางกลุ่มไม่จำเป็นต้องฝึกอบรมในทุกหน่วย

3. หลักสูตรฝึกอบรมแบบบูรณาการด้านอาชีพสำหรับการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เมืองมรดกโลก ได้สร้างขึ้นจากกระบวนการที่มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ดังนั้นควรมีนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อกระบวนการพัฒนาแผนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวในขอบเขตของพื้นที่อื่น ๆ เช่น เขตภาคเหนือตอนล่าง เขตกรุงเทพมหานคร หรือตลาดน้ำดำเนินสะดวก เป็นต้น

2. ในส่วนของเทคนิควิธีการวิเคราะห์กลยุทธ์ในระดับต่าง ๆ นั้นนักวิจัยสามารถปรับใช้เทคนิคอื่น ๆ ซึ่งเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมของแผนกลยุทธ์ เช่น กลยุทธ์ระดับองค์กรในกรณีขององค์กรธุรกิจภาคเอกชนสามารถใช้เทคนิค BCG เพื่อวิเคราะห์การถ่ายเททรัพยากรภายในเครือข่ายธุรกิจ เพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันในระดับองค์กรได้ เป็นต้น

3. นักวิจัยสามารถแตกรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน เพื่อสร้างงานวิจัย ซึ่งสนับสนุนต่อการพัฒนาแผนกลยุทธ์ได้ เช่น การศึกษาวิจัยโครงสร้างต้นทุนของธุรกิจด้านการท่องเที่ยว หรือการศึกษาวินัยค่าใช้จ่ายคุณค่าของธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้จะเป็นส่วนสนับสนุนต่อคุณภาพ ความน่าเชื่อถือ และประสิทธิภาพของแผนกลยุทธ์ได้เป็นอย่างดี

4. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของวัดและโบราณสถานแต่ละแห่งในเขตอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เพื่อค้นหาเรื่องราว (Story) ที่สำคัญ และน่าสนใจ แล้วนำมาสร้างเป็นจุดขายของแหล่งท่องเที่ยว

5. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของชุมชนกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

6. ควรศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้น ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ถ้าชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถจัดการการท่องเที่ยวของตนได้จะทำให้ชุมชนเกิดความรัก ความหวงแหนแหล่งท่องเที่ยวที่นั่น ๆ เอาไว้ และทำให้ชุมชนเกิดความรู้ ความ

เข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อันเป็นมรดกของชาติและของจังหวัดตนเองไว้อีกด้วย

7. ควรศึกษากลไกการจัดการอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เนื่องจากอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลก ดังนั้นการจัดการอุทยานฯ ควรเป็นไปในทิศทางหรือลักษณะที่ไม่ขัดต่อการเป็นมรดกโลกของอุทยานฯ รวมทั้งเป็นการศึกษาถึงกลไกการจัดการอุทยานฯ ที่ยั่งยืนด้วย เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวใดก็ตามจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนไม่ถูกทำลายต้องอาศัยกลไกการจัดการที่ดีด้วย

8. ควรศึกษาถึงรูปแบบของคู่มือ/เอกสารแนะนำการท่องเที่ยวอุทยานฯ ที่เหมาะสม และเหมาะกับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม เนื่องจากปัจจุบันจากการสอบถามความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติต้องการคู่มือ/เอกสารแนะนำเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยานฯ ถึงแม้ปัจจุบันอุทยานฯ ได้จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์และให้รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของอุทยานฯ แต่นักท่องเที่ยวยังคงมีความต้องการเอกสาร/คู่มือแนะนำอีก นั้นอาจจะสะท้อนให้เห็นว่า คู่มือ/เอกสารที่มีอยู่ในปัจจุบันมิสามารถให้ข้อมูลหรือคำแนะนำในการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวได้

9. ควรมีการสำรวจความต้องการฝึกอบรม วัน เวลาในการฝึกอบรมของผู้ที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยใช้กรอบของหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้จากการวิจัยมาเป็นแนวทาง

10. ควรมีการติดตามประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมแบบบูรณาการด้านอาชีพสำหรับการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

11. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร

12. ควรทำวิจัยในลักษณะนี้ที่จังหวัดอื่น ๆ ที่มีมรดกทางวัฒนธรรมที่ต้องการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้าชมเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดและของชาติต่อไป